

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva
vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér

Hirdetések díja:
□ centiméterenként
6 fillér. Kereskedők és
gyárosok külön ár-
kedvezményben rés-
zesülnek.

nyilttér sora 40 fill.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtök és vasárnap reggel.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda r. t.

A kiadóhivatal meg-
bizottja: Szigeti Béla
főkönyvelő.

Egyes számok kap-
hatók Földes Ede,
Czirner J. József
és Grünfeld Dá-
vid kereskedéseiben.

Kéziratok nem adunk vissza.

Az első ülés

A parlament mindkét házának kapui megnyitottak; megjelentek az ülésteremben a választottak s a meghívottak. Kezdetét vette a szabályszerű alakulási eljárás is, ahogy ezt az ügyrend előírja. Magyarországnak tehát két nap óta új országgyűlése van.

Mennyit vált be a reményekből, amiket hozzá a nemzet fűz, — az lesz-e, aminek a korszakos választási eredmény szánta: új történeti éra megteremtője — a jelen bonyolódott helyzetben még csak sejteni sem lehet.

A vezető tényezők fáradozásai rendkívüli nehézségekbe ütköznek

Már az első ülésen kitűnt, mily abnormisak a viszonyok. Elég, ha csak a legszembeesőbb jelenségekre rámutatunk.

Megalakul az országgyűlés királyi trónbeszéd nélkül; sőt a királyi leirat is elmaradt, mely az összehívott parlamentet az állam főhatalma nevében fogadja és formálisan megnyissa. Ez alaki hiba másnap kipótoltatott; a trónbeszéd azonban a kormányválság miatt hosszabb időre elhalasztatik

Országgyűléseinek történetében hasonló esetről nem tudnak évkönyveink. Királyi

előadások nyitották meg mindenha a régi pozsonyi diétát. A népképviselői alapon egybehívott parlamentek munkásságát a kormány javaslatára mindig trónbeszéd foglalta programmba.

Abnormis viszonyainkra vall, hogy az első szavak, amik a képi előház ülésén az ősz korelnök ajkáról elhangzottak, nem az üdvözlés és buzdítás, hanem a rekrimináció szavai voltak. Madarász József korelnöknek merőben szentélyes aktusa volt ez, melylyel a mult képviselőház lex-Dánieljét elítélte.

Az új Ház ez aktusban nem vehetett most részt, mert alakulás és királyi megnyitás előtt nem határozatképes, sőt arra sem alkalmas, hogy vitatkozzék, mert mit sem tűztek ki napirendre, kivéve az alakulási formákat, amiket az ügyrend előír. Majd ha e formáknak eleget tett, akkor lesz mód és alkalom a lex Dániel által teremtett állapottal szemközt állást foglalni, felőle határozni, benne intézkedni.

Rendkívüli helyzetünk az alakulás némely külsőségei en is visszatükröződik. Negyven éves tradíció szerint a két elnöki szék egyike erdélyi képviselőt illetett, mintegy emlékeztetése a volt erdélyi országgyűlésnek és illusztrála-

sára az uniónak. E szokáshoz a Ház a a legutolsó időkig ragaszkodott; de ma a pártok eltérnek tőle s az elnöki méltóságra egy-egy pártágyalat képviselőjét jelölik. Senki sem mondhatja, hogy ebben bármi Erdélyellenes tendencia volna; a mai helyzet természete s átalakulásra törekvő ösztöne hozza így magával. De épp ezért kortörténeti értékessége van, mint mindennek, amibe hagyományok pusztulnak bele, s egy régi korszakot enyesztetnek el magukkal.

Meghozza-e az új parlament az üdvös átalakulást, mindez előjelek csak tétován ígérnek ma. Nehéz munkához fogott: nem csupán új korszakot kell közéletünkben inaugurálnia, hanem melőzhetetlen kötelessége öröködni, hogy az átmenet rázkódtatások nélkül menjen végbe.

E kettős feladat küszöbén aggodalmas szívvvel, de nem remény nélkül köszöntjük a nemzet új képviselőit. Volt már az ország súlyos viszonyok közt; s a nemzet nagysága, lélekereje s politikai hivatása mindig a legnagyobb megpróbáltatások idején vált be. Ez tette s fogja tenni örök életűvé.

TÁRCZA.

Vizakna „Jus Gladii”-je.

Irta: Szentkatolnai Bakk Endre.

— A „Közérdek” erejéti tárczája. —

(Folytatás)

II.

A XVIII-ik század első felében Vizaknán a kamaraház, illetőleg a kir. sobányahivatalis kezdette magának vindikálni a pallosjogot a hozzátartozó területen lakókra nevezve, állítván: „hogy a kamaraház nemesi praerogativáját bír¹ hogy bona realia et actualia biva n a kir. Fiskus mint föld surat repraesentalja; hogy egész Vizakna egykor a Fiskuse volt s a Fiskus gyakorolt felelte fennhatóságot mind a tekintetben; a Fiskusnak kellett szolgálatot teni mint földesúrnak; kezdetlől fogva az egész város kötelezve volt sőt vagui; a Fiskus szonajet is kellett hogy hordja, mint ezt egy 1704 beli irat is bizonyítja. Aztán 1200-k ev elotti maga a város

¹ Varosi lev. B. de diefferich 1764. jan 31-ki irata.

neve is „Salisfodina“, „Salisfodium“ volt. Így vagyon említve II. Endre királynak 1222. június 13-an kiadott adomány es privilegialis levelében is. A só pedig a Fiskuse és a fejedelemé A C. 3 R. 15 cr. 1. cr. szerint, s ennek folytán a telep is, amely a söt kiaknázza. Már pedig kezdetben Vizakna is (Salisfodium) egy ilyen telep volt. Illetőleg az egész Vizakna Fiskálítás volt; csak későbbben beszarmazott nemesek és különösen a Gerebhaz megsemissítése által kezdődött a városi Jurisdíctio. Volt idő; midőn a kamaraispan volt királybíró (Judex Regius)¹

Felhozott az is: hogy I. Lajos király által az erdélyi nemesek részére adott 1366-ik evi kiváltságlevele szerint „propriariis nobilibus Jus Gladii quoad sibi subjectos exercendum collatum sit.“ Ezen jog törvények és usus által megerősítettett, s ennek nyomán a kir. Fiskus is az ő tulajdonát véve, mint a nemesek ezen joggal élt s el;² mivel az 1747. márcz 21-ken kelt királyi Dec

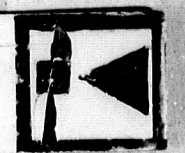
¹ Varosi lev. 1767. jul. 24-én költ Replikája az officium Salinárának

² Söhv. lev. Rescript. Thesaurarius 1812. jan. 2. Nr. 2009.

retum is a kir. kamaraházakat nemesi joggal bírónak állítja e szavakkal: „neque Curias nostris fiscalibus ac Dominibus Cameraticis utpote nobilitari praerogativa gaudentibus praejudicetur, — sed observentur omnia quae circa alias curias nobilitares observari consueverunt.“ — Felhozott Trip. P. III. Tit. 32, art. 9. 15. 19; Trip. P. III. T. 20.

1726-tól fogva kezdett a kamaraház forum dominale tartani. 1757. tájt Aranyosteleki Seiff János Károly kamaraispan leven, ő es testvére Seiff Xav. Ferencz ügyvéd kezdtettek a kincstárhoz tartozók tekintetében uriszéket (forum dominale) tartani es pallosjogot is a kamaraház részére vindikálni. Az elnök-eget ő mint kamaraispan gyakorolta, később a provizor; bírai voltak a többi tisztek. S midőn fobenjaro vetek forgott fenn, Alsófeher varmegye reszerol is voltak meghívott tisztek. Előado a bírak közül volt az egyik.³

³ Söhv. 1763. sept. 26-an és 1764. márcz. 27-én Sed. domin. fisco. reg. városi lev. Polg. jegyzők. 1811. pag. 152 Nr. 479 1813. jul. 26. sz. 9408 Fisco. Direct. rend.



SZEMLE.

A kormány lemondása. A hivatalos lap f. hó 17-iki száma közli a magyar kormány lemondását a következő értesítés alakjában: Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi február hó 14-ikén kelt legfelsőbb elhatározásával a magyar összes miniszteriumnak hivatali lemondását kegyelemben elfogadni és egyttal meghagyni méltóztattott, hogy az egyes miniszterek hivatalos működésüket további legfelsőbb elhatározásig folytassák.

A magyar válság és az osztrákok. Ausztriában — úgy látszik — megéreztek már, hogy nincs meg az az energikus kéz, mely a magyar ügyekbe való beavatkozásukat erélyesen vissza szokta utasítani. Az osztrák miniszterelnök azt hangoztatta a napokban, hogy a magyar politikai fordulat alkalmával az osztrák kormány erélyesen sikra száll a monárchia nagyhatalmi állása érdekében. Az alkotmányos igazság pedig az, hogy a meenyiben egy győzelmes párt programja jogokat foglal magában, azok a megtörtént választás után többé kétségbe nem vonhatók. Legfelebb csak arról lehet beszélni, hogy e program pontjai mikor és mily sorozatban kerülhetnek valósulásra. Mert ez már közgazdasági, pénzügyi és adminisztratív lehetőség kérdése.

A koalíciónak még mindig nem sikerült olyan programot kidolgozni, melynek alapján kormányzásra vállalkozhatnék. Pedig most szabad a pálya, a győztes koalíciónak senki sem áll útjában. Fehér lap van a kezében; írhat rá sok minden szép és üdvös dolgot, a minnek megvalósítására erőt érez magában. Mert annak a dajkamesének vagy Polónyi-féle ravaszsnak nem ül fel már okos ember, hogy Tisza István akadályozza a győz-

tes sereg érvényesülését. A tény az, hogy a politikai elveknek az a könnyelmű össze-zavarása, melyet a szenvedély sugallatára hirtelen elkövettek, megboszulja magát. Nemcsak a katonai kérdések okoznak nagy nehézségeket köztük; hanem már az önálló vámtérlet eszméje sem találkozik oly általános tetszéssel, mint a győzelmi mámor első napjaiban. A „Hazánk“ cz. első rangú közgazdasági lap ismételtelen közli a koalíció előkelő politikusaiktól cikkekkel, melyek aggodva szemlélik a vámszövetség felbontásához fűzött vérmes reményeket. Legutóbb Rubinek Gyula, az O. M. G. E. titkára fejtegette, hogy — ha 1907-ben felbontjuk a vámközösséget, a mint ezt az osztrákok követelni kezdik — ebből az új német vámtariffa érvénye alatt mezőgazdaságunkra olyan kár háramlik, melyet egész generáció sem tud kiheverni. De hát ha ezek az urak most így gondolkodnak: akkor hogyan segíthették győzelemre a vámszövetség ellenfeleit? Az első lépést megtették: sikerült; most ennek viselni kell a következményeit. Segítsenek most már inkább oszlatni, mint szítani az aggodalmakat; eltávolítani inkább, mint emelni a kibontakozás torlaszeit.

Wekerle Sándor és Széll Kálmán volt miniszterelnököket a király folyó hó 16-dikán fogadta, hogy meghallgassa tanácsukat a politikai helyzetből való kibontakozásra nézve.

Az új képviselőház tisztikara. Az új Ház elnökeül Justh Gyula, alelnököknek Rakovszky István és Bolgár Ferenc választották meg. Háznagy Tóth János. Az új alelnökök lemondottak a 12000 korona tiszteletdíjukról.

Merénylet Moszkvában. Folyó hó 17-diken Szergejusz nagyherceg éppen kocsijába szállott a Kreml előtt, a mikor dinamit-

bombát dobtak kocsija elé. A bomba óriási dörrenéssel felrobbant s a kocsit a benne ülő nagyherceggel együtt darabokra szakgatta.

Nemzetiségek visszahódítása.

(*) A nemzetiségi kérdés nyitott seb a magyar állam testén. A magyar nemzet mindig gavallérosan bánt nem magyar anyanyelvű tagjaival, kulturális, egyházi tekintetben mindenféle jogositványokkal ruházta fel őket. Abban a nemes feltevésben volt, hogy már csak halából is idegennyelvű polgártársaink szívvél lélekkel hozzátapadnak majd az egységes magyar nemzeti állam eszméjéhez. Sajnos, éppen ellenkezőleg történt. Nemzetiségeink kebeleiben akadtak lelketlen agitátorok, akik a magyarság által nagylelkűen adományozott jogokkal visszaéltek s a nem magyar nyelvű magyar állampolgárokat szembe helyezték a magyar állameszmével úgy, hogy azok abban ellenséget látnak csupán.

Jó ideig illúziókban ringattuk magunkat. Azt hittük, hogy ez agitátorok hatása alig figyelemre méltó. A legutolsó képviselő választások azonban feltépték minden gondolkodó hazafi szemeit. A választások óta látjuk, hogy a lelketlen, hazafiatlan elem mélyen aláaknázza román, szerb, tót testvéreink hűségét a nemzeti államhoz. Anyyira ment már az aknamunka, hogy komolyan kell gondolkodni a fölött, miképen lehet helyre hozni, amit ezek elrontottak.

Ha körültekintünk a magyar közéletben s keressük, mi történik a nyilvánvaló bajjal szemben, szomoruan kell megállapítanunk, hogy pártjaink legkisebb gondja is nagyobb, semhogy törődnek a nemzetiségi

A kamaraház uriszéke által halálra ítélték közül felemeltetik: 1764. márcz. 27-én két gonosztevő, kiket a jelzett napon a forum dominale halálra ítélt, de Ő Felsége a király nekik megkegyelmezett.¹ 1773-ban egy gonosztevő sóvágóra mondott kötéltálati halálos ítéletet.

Az örökös királybíró, a városi hatóság és esküdt közönség a kamaraház által gyakorolni kezdett törvénykezés és pallos-jog használata ellen óvást tett. Felemeltette: hogy ez a Gerébház privilegiuma és a város kiváltságai s jogai ellen való. Panaszt emelt felsőbb helyen 1749, 1760, 1768. febr. 1769-ben pedig a királyi Felséghez folyamodott a város s több pontban felfejtette: hogy 1763-tól fogva a vizaknai városi Jurisdictiont helyi kamaraispán Seiff Károly, és testvére Seiff Xav. Ferencz lábball tiporja „Coepta Jurisdictione tam in Criminalibus, quam in Realibus causis, Jus fori dominalis sibi vindicare,“ stb. A kir. Felség az ügyben vizsgálatot rendelt el.

Bár maga a Gubernium 1767. febr. 23-án

¹ Söhv. lev. 1767. jul. 24-én kelt Replioaja söhivatalnak.

és 1770. jul. 23-án kelt leiratával elrendelte: hogy „in sanguinariae jurisdictionis usu“ a magistratus hagyaték meg a sóvágókra nézve is, míg az ügy határozatilag eldöntetik,¹ még is a kamaraház, illetőleg az „officium Perceptorale et Oeconomicum“ a törvénykezést folytatta.

A város újból 1770-ben panaszt emelt s felfejtette: hogy a söhivatal Jurisdiction gyakorlására felmutatható privilegiummal nem bír, sem pedig mellette bizonyító törvény nincs. „Officium Perceptorale est oeconomicum, nom Juridicum.“ A szolgálatban restséget s hibáit alátvalóinak megbüntetheti, de bűnügyekben felettök nem ítéltet. Régi időtől fogva, nemcsak a sóvágók, hanem a söhivatalnokok felett is a törvénykezés a magistratus törvényszéke előtt folyt. Minek igazolásáról felhozott a „Protocollum judiciaire“-ből több esetet.— U. m. 1665. máj 13-án vizsgálat eszközöltetett a számadó mázsatiszt és a sóvágók előjárói ellen sóeladási kihágásos bűntényben. 1654. márcz. 16-án Türy László camerarius sive Inspector Salis, Jaró János sóvágó ellen panaszt emelt:

¹ Városi lev.

hogy Gál György milleristát megverte és megsebesítette¹

1668-ban Nagy Márton vizaknai bíró Sövényfalvy Péter söhiv. számvevő ellen panaszt emelt a városi tanács előtt szolgáló-jávai paráznazkodás miatt.²

Scheler Ferencz Ferdinánd kamaraspán is 1753-ban a sólopásbau talált sóvágókat megbüntetés végett a városi tanácsnak adta át.

Felhozott. az is: hogy 1742 febr. 21-én Mária Theresia által kiküldött bizottság előtt 20 tanu 70—80 éves emberek bizonyították, miszerint Majnik és Poltzer kamaraispánok idejétől (1712—1726) fogva jelen kamaraispánig Klöckelig (1731) a sóvágók „in rebus juridicis“ a városi magistratustól függöttek Birtokarány szerint az adó a sóvágókra is a magistratus által rovatott ki. A pallos-jog a magistratusnál volt. A sóaknában elkövetett kisebb vétségek ugyan a kamaratisztek által büntettek, de az ítélethozatalnál 2 városi esküdt mindig ott volt. A városi fuuduson elkövetett

¹ Protoc. judiciaire. pag. 304.

² Városi lev. Prot. jud. 318, 320. l.

STEIN S. és Társa

Első erdélyrészi kizárolagos gyermekruha üzlete

KOLOZSVART.

Mátyás király - t. 2. sz.

Szülők figyelmébe!

Van szerencsem az igen tisztelt szülők figyelmet kizárolagos **gyermekruha** üzletre felhívni. Iskolába járó teany- és fiuruhák 1 évestől 14 évesig. Torra ruhák. Őszi és téli kabátok, fehérművek, kötények, kalapok harisnyák nagy választékban, jó formában és kiviteiben jutanyos árban kaphatók.

Vidéki rendeléményél elég a gyermek kora és a ruha színének megnevezése.

MIEDER-készítés mérték szerint a legújabb formában, kényelmes viseletű

Szíves partfogást kér

Stein S. és Társa.

kérdéssel. Hallunk mindenféle jelszavakat, csak olyat nem, amely e nagy fontosságú, égetően aktuális kérdésre vonatkozik. Pedig, ha pártjainkat nem vakította volna el valami megmagyarázhatatlan szellem, bizonyára sietnénk a baj gyógyítására.

Örömmel állapítjuk meg azonban, hogy amit hivatásos politikusaink elmulasztanak, azt igyekeznek helyrehozni egy hazafias pénzügyi intézet. A magyar általános Hitelbank, látva ugyanis, micsoda pusztítások mennek végbe a nemzetiségi vidékeken, elhatározta, hogy gazdasági fegyverekkel fogja megtámadni a hazafiatlan agitátorok aknamunkáját. Nemzetiségi vidékeken fiókokat állít ez által két czelt érhet el. Az egyik az, hogy megmenti a nemzetiségi vidéken lakó magyarságot, amennyiben kedvező feltételek mellett olcsó hitelt nyújt neki. A másik eredmény, amely várható, az, hogy idegen nyelvű polgártársainkat kiszabadítja az agitátorok karmai közül.

Nagy és nehéz munka ez, de sikerrel kecsegtet. Az agitátorok példája is ezt mutatja. Mert mi biztosított hazafiatlan agitációjuknak sikert? Csakis az, hogy gazdasági eszközökkel tudtak a néphez ferkőzni. Egy kis kölcsön alacsony kamatláb, szolid, minden becsapástól mentes üzletvitel egykettőre megszerezte nekik a románok, szerbek, tótok százezreit. Nos hát: ha lesznek hazafias intézetek, melyek megbízhatóság, pontosság, olcsóság tekintetében tulszárnyalják a gombamodra elszaporodott nemzetiségi pénzügyi intézeteket, ezek bizonyára sikerrel fogják végezni a visszahódítás üdvös munkáját. Mert hiába fogja ezentúl az agitátor azt mondani, hogy óvakodj a magyaroktól, azok a te ellenségeid, a román, tót, szerb paraszt, aki tudja majd, hogy a magyar intézetben kedvezőbb feltételek mellett kap pénzt, az ilyen beszédre nem fog hederíteni.

Lehetetlen, hogy hazafias magyar ember ne elismeréssel üdvözlőné a Hitelbanknak ezt a tiszteletre méltó és üdvös akcióját, mely előre láthatólag óriási szolgálatokat fog tenni a magyar nemzeti államnak. Lehetetlen, hogy ne kívánna teljes sikert a vállalkozásnak, mely egyrészt talpra fog állítani egész vidékeket, másrészt hatályosan ellensúlyozza majd a konkolyhíntők destructiv törekvéseit.

Vegyes hírek

— **Előfizetőinket felkérjük, legyenek szivesek a hátrálékos előfizetéseket mielőbb beküldeni.**

— **Az időjárás.** Változatlan erővel tart a tél szigorúsága. Ha a déli órákban verőfény van is, a nap többi részét, főképpen pedig az éjszakát egészen dermesztő hideg uralja.

— **Adakozás.** Bőkezű adományban részesítette Müller Mihályné, vármegyénk feledhetetlen emlékü tisztí főügyészenek özvegye városunk szegényeit. A jótékony nő 800 koronát küldött be a városi tanácshoz, hogy férje emlékére 8 éven át évenként 100 koronát a város 20 szegény között faszegélyül szétosztson. Ezen megbízatást a tanács a tegnap délelőtt 10 órakor teljesítette, mikor Sándor Jenő polgármester helyettes meleg hangon megemlékezvén Müller Mihályról s méltatván jótéményét a tanács tagok jelenlétében az ez évi segélyt kiosztotta. A szegények hálatelt áldása kísérje a jótétet.

— **A szegény tanulókat segélyező kör** választmánya pénteken este hr. Bánffy Kazimír alelnök elnöklété mellett gyűlést tartott, melyen a márczius 4-én megtartandó estély műsorát megállapították. Ha csak a közreműködők számát tekintjük is

(38-an lesznek) az estélynek szép sikert jósolhatunk.

— **Kegyeletes tény.** Medrea Joachim nyug. körjegyző ravatalára az alvinczi járás tisztviselői kara Pongrácz Geza főszolgabíró indítványára díszes koszorút helyezett. Ezért a kegyeletes tényért Martin János tanító, az elhunyt veje köszönetét fejezi ki.

— **A „Lőrinczrévei ev. ref. egyházi értekezlet”** egy harmonium beszerzése czéljából folyó 1905. évi márczius hó 5-én (vasárnap) a lőrinczrévei állami iskola tantermében műsoros táncszertélyt rendez, báró Kemény Simon, Szász József, id. Horváth József, ifj. Imreh József védnöksegével, és a következő műsorral: 1. Nyitány: Káló Geza zenekara által. 2. Ének-kettős. Előadják: Kádár János és Kiss Jenő. 3. Szaval: Ujvári Erzsike k. a. 4. Hegedűszóló. Zsadányi Ármánd: „Bihari érzélgő”-je; előadja Veress István. 5. Monolog. Előadja Incze Miklós. 6. Népdalegyveleg. Előadja a „Lőrinczrévei vegyes dalkör.” Kezdeté 7 órakor. Belepti díj: Személyjegy 2 korona. Családjegy 5 korona. Ételekről és italokról gondoskodva van. A 25 tagu rendezőség elén id. Málnási Károly elnök áll.

— **Esküdtészéki tárgyalás Gyulafehérvárott.** 1905. február 10 és 11-én tárgyalatott gyilkosság büntetével vádolt Posztej Miklós elleni ügy. Vádlott 1904. évi október 16-án Csóra községben Diku Constantint, kivel egy ő mint családja már évek óta ellenséges viszonyban élt, minden előzetes szóváltás nélkül úgy hátba szúrta, hogy 4-5 óra múlva meghalt. Közvádlo ezért gyilkosság büntetével vádolja. Vádlott cselekménye elkövetését nem tagadja, csak azt adja elő, hogy akkor holtreszeg volt, mely előadását azonban a kihallgatott tanuk megczáfolják. Az esküdték az ölési szándékot bizonyítottanak látják, de nem látják beigazoltnak annak előre megfontolt voltát és így a

büntényeik a sóvágóknak mindig a Geréb-haznál a magistratus által lettek megbüntetve. Hogy ha főbeli gonosztettet követtek el a sóvágók, bárha sóbánya, vagy fiskális helyen történt a gonosztett véghezvitele, a kamaratiszték büntetés végett a magistratus által hozandó ítéletre atkündettek.²

Felemlített az is: hogy Matyas királynak 1465. feria V. post f. Resurr. Domini Budán kelt leveleiben kiegészes 2-ik pontja szerint is „Causae litigantium universae, . . . in praefacta Domo coram Iudice Regio, vel homine ejus ad id substituto agitari, ventilati et discuti debeant.”

Mindezeknek tekintetbe vételével, a pallos-jog használata a sóvágókat véve is a város részére döntetett el; de a kamaraház részére is az uriszek tartásjoga nemely ügyekben bizonyos feltételek és korlátok között egész 1848-ig meghagyatott. Külíratott s kiméretett mind a város, mind pedig a kamaraház joga következő udvari, Gubernialis és Thesurariatusi rendeletek által:

Thesurariatusi rend: 1749. jan.

• Korosma-per a fiskussal 1749—1766. p. 211—212.

27. (sóhiv. lev.); 1752. apr. 14. (sóhiv. lev.); 1754. okt. 18. Inspect. rend; 1760. szept. 16. gr. Grasalchovich Antal által kiadott pontok (sóhiv. lev.); Thesaur. r. 1779. jul. 8. sz. 3744, jul. 27; 1781. jan. 23. sz. 3744; 1783. máj. 20. sz. 3536. 3669 (sóhiv. lev.); 1783. jul. 4. sz. 1731; 1812. jan. 2. sz. 2009; 1813. márcz. 4. sz. 2449; 1814. okt. 20. sz. 1146.

Guber. rend: 1767. febr. 23; 1769. febr. 20; 1779. nov. 30. sz. 6187; 1780. decz. 28. sz. 6835; 1783. máj. 20. sz. 3669; 1791. márcz. 8. sz. 1867; 1791. jul. 21. sz. 6116; 1799; 1809. jan. 26. sz. 323; 1812. decz. 18. sz. 3702; 1814. okt. 21. sz. 3750; 1820. márcz. 2; 1847. apr. 15. sz. 4051.

Udvari rend: 1819. máj. 21. sz. 1627; 1819. sz. 6511.

Ha a városi jurisdictio által valaki fejvesztésre ítéltetett, a Gerebház udvarán vétetett le feje a hóhérpallos által; a megkerkezés is ott történt. Némely öreg polgárok azonban azt állítják: hogy a fejezés és megkerkezés jobbára, a piacon történt, a miut őseiktől hallottak. Az akasztás az ördögök arkáuaál az ároktól jobbra eső oldalon történt, a hol volt a régi akasztófa. Legutóljára

Fekete nevű cigány és Sztán Baltes nagy tolvajok akasztattak fel. Ez utóbbi kir. munkás volt, egy gyermeket megfogott s megkötözve hangyabolyra tette és úgy kiozta, Ismét egy sóvágót megölt a Trokuczában (Olv. Városi lev. Prot. Jud.) Az akasztófa innen 1848-ban szembe a balra fekvő oldalra tetetett át. Az utca, mely ide vezet, ma is akasztófa-utcának nevezetetik.

A boszorkányok megusztatása a boszorkányok tavában történt, mely tó a város alsó részében a vászonfeherítő tó mellett van. Régente háromtorku akna volt, hol most víz van. A régi mouda szerint: a megégetésre ítélt boszorkány egész meztelen levetkeztetett, a keze s lába az alfelen keményen összekötetett s a vízbe ide belévetetett. Ha nem tudott uszni s lemerült, a jele voltaannak, hogy nem boszorkány; azonnal kivetett s szabadon bocsáttott. Ha tudott uszni es el nem merült, mint boszorkány a hóhér által megfogott, s a város delnyugati részén, az ugynevezett Szt rigoiczaban, hová a kisutczától feljebb levő ugynevezett Boszorkány-utca vezet ki; — s bor-ó szalmán megégettetett.

TÁNGEL JÓZSEF

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
NAGYENYEDEN

vállalja el a temetések rendezését a legolcsobb és legszolidabb kiszolgálás mellett.



híszott verőket alapján a Uróság vadlótta csupán szándékos emberölés büntette miatt 8 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte. Az ítélet ellen közvadmó semmisségi panaszt jelentett be. — Február 11-én tárgyalatott szándékos emberölés kísérletével vádolt Turlea Zachin elleni bűnügy. Közvadmó azzal vádolja vadlótta, hogy 1904. szept. 14-én este 10 óra tájban mint öz. Deak Györgyné alvinczi szőlőjében alkalmazott szőlőpásztor Oprucza Györgyöt, kit szőlőlopáson ért, ölési szándékkal, de szándékát nem előre megfontolva egy elültöltő fegyverrel meglőtte, de a sörétek nemesebb szerveket nem érték és így sértett csak 20—22 nap alatt gyógyuló sebeket szenvedett. Vadlótta tagadja az ölési szándékot és azt adja elő, hogy az őrizetere bizott szőlőt sokszor lopták és ő azon alkalommal is a szőlőben lépéseket hallván, többször kiabált, majd pedig, hogy a tolvajokat megfélemlítse, a zaj irányában elsütötte fegyverét, azt sem tudva, hogy ember vagy állat van-e ott, mert akkor különben is sötét volt. Az esküdtek verdiktje alapján a bíróság vadlótta felmentette. Az ítélet jogerős.

— **Tánczesti értesítés.** A világ legkedvesebb uralkodója Karneval herczeg. Az ő hatalma nem a szuronyok ezerein nyugszik, mégis szívesen hajt terdet-fejet számtalan alattvalója csengő bongó kormánypálczája előtt. Ő nem katonákat s milliókat kér adóba, csak jókedvet, és evvel ki ne adóznak szívesen. A kedves derült órák azok az illatos virágok, melyek színessé varázsolják életünket; a kedély derűje az az üdítő harmat, mely nélkül elernyedne a lélek és karakter energiája. Méltán illeti meg őszinte hála Karneval ő fenségét és bájos kormányát, mely egy kis szárnyas istenke vezetésével, szigorúan örökődik, hogy minden helyre jusson a jókedv egy éltető sugara. Így nem feledkezett meg a városunkkal határos Felenyedről sem. Az ottani intelligencia egy kedves nőtagjának buzgósa egy valóban kedves estét szerzett a meghívott közönségnek február hó 11-én. Vidám vacsora előzte meg a tánczot, majd felhangzott a csárdásra hívó nóta hangja. A csárdás volt a legszebb a táncz folyamán. Oly közvetlen kifejezője volt a különböző temperamentumoknak, hogy igazán megkapó, érdekes képet nyújtott a szemlélőnek.

Kapasi Székely Jánosné volt az utolsó, aki itt 1719. april. 7-én megégettett mint boszorkány.¹

Ki bizonyos ördögkenőccsel szomszédai ökreit megkente s azok egyes tanuk állítása szerint elrepültek. Miért felette Vizakna tanácsa ezen rövid ítéletet hozta a királybíró előlülése mellett: „Határozatott: Kapasi Székely Jánosné 1719. april. 27-vizbe vettetik, megégettetik.”²

A kamaraház akasztó-helye volt az oly nevezett Párián dombon, mely délkeletre a bányanagyi kertnek felső részében, a róm. kath. kántor-tanítói lak kertje szomszédágában van.

Szentkatolnai Bakk Endre.

¹ Városi Prot. jur.

² Bővebben olvashatni ezen érdekes esetről „Nagy-szebeni Naptár” 1890-ik évf. 78—79-ik lapján e mű szerzőjétől „Vizaknán a boszorkányégetés a vizpróba-val össze volt kötve” című cikkében!

(Végs.)

A lobogó táztól az érzelem azon lágyóságáig, mely a fuvola hangjának kölcsönzi színezetét, az érzelmek minden hulláma nyert itt plasztikus kifejezést, az itt eljárt csárdás valóban tánczköltemény volt. A reggeli órákban avval a tudattal oszoltak a jelen voltak, hogy kedves emlékeik száma egygyel gyarapodott, egy olyan emlékekkel, mely mint a szivből fakadó jókedvnek hulló rózsalevele, sokszor fogja eltakarni a mindennapi élet szükségét.

— **Ajándékozás.** A mint nekünk Abrudbányáról írják: dr. Rosenberg Gyula, a kit a közelmúltban az abrudbányai és verespataki választó-kerület egyhangulag választott országgyűlési képviselővé, többrendbeli alaptörvény tette, mire a kerület nem számított. Jelezen az abrudbányai magyar kaszinónak felszerelésekre küldött 1000 koronát. Ezzel lehetővé tette, hogy az amugy is virágzó kaszinó, melyet a tagok mindig nagy számmal látogatnak, s melynek fontos misziója van úgy társadalmi mint nemzeti-ségi tekintetben, a teljes felszereléseket ne nélkülözze s több mint 2000 korona alaptörvényt gyümölcsöztethesse mindaddig, míg magának egy állandó helyiséget szerezhethet. Az abrudbányai ev. ref. és unitárius egyházaknak küldött 1000—1000 koronát. Mindkét egyház 1849. óta, a mikor mindenét porrá égették, erős küzdelemmel tartotta fenn magát. Ugy tudjuk oda jött a segély, hol a legnagyobb a szükség, s a hol ajándékozásnak bőkezűsége örök hálára talált. Az abrudbányai ipartestületnek és temetkezési szövetkezetnek 600 koronát küldött. Ezzel az ajándékával dr. Rosenberg Gyula alapítványt adott, hogy ipartestület, a mely nehez küzdelmek árán tartja fenn magát, erőt mérítsen a küzdelemhez, s meglevő alaptörvényt még jobban szaporítsa, s hogy a teljesen vagyontalanokat segítve, az anyagiakban teljesen szűkölködőket segélye által temethesse el. A szegények közötti azonnal való köztszóra 200 koronát adott. E rettenetes téiben, a mikor a nyomort már elhordozni lehetetlen, sokan áldják a jószívű adakozót. Ha hozzávesszük, hogy dr. Rosenberg Gyula a kerületért mit tett, s hogy egyesek érdekét is mennyire szíven viseli: hogy Abrudbányán ez ev folyamán már megnyitják az állami fuiskolát, melyet nélküle Abrudbánya soha meg nem kapott volna, s hogy Verespatakon is a közeljövőben hozzá kezdenek a „czárinai” műtő kiépítéséhez, igazán lehetetlen nem azt mondani, hogy Isten küldötte dr. Rosenberg Gyulát e kerületnek. Egyhangú hó óhajta a választó polgároknak, hogy dr. Rosenberg Gyula éljen sokáig!

— **A cs. és kir. közös hadügyminisztert** az osztrák gyáriparosok szövetsége különféle beadványokban arra igyekezett rábírní, hogy a közös hadsereg Magyarországon állomásozó részének szükségleteit párticipiális arányban szintén osztrák gyárosoknál szerezzék be. Egy Bécsből eredő hír alapján a „Műszaki Világ” jelenti lapunknak, hogy a hadügyminiszter a közel múltban 23 darab pánczélszekrényt rendelt meg a budapesti Arnheim pénzszekrénygyárnál Magyarország különböző katonai hatóságai számára a titkos haditervek biztos megőrizhetése végett, ami azt bizonyítja, hogy a hadügyminiszter az osztrák gyárosok fentebb jelzett mozgalmát — helyesen és méltán — figyelmen kívül hagyta. A hadügyminiszter ezen elhatározása miatt nagy az elkésérés az osztrák gyárosok körében, mert — úgy látszik — a magyar piac

közélgő elvesztésének előre vetett árnyékát látják a hadügyminiszter hajthatatlanságában, ami miatt most ismét nagyobb arányú peticióval van készülöben — odaát.

— **Az oltványtelepek és az idej szárazság.** Az elmúlt nyár abnormis szárazsága következtében az ország legtöbb oltványtelepei nagy mértékben szenvedtek, miért is az idej szőlő-oltványok legnagyobb része gyengén fejlődtek s így szőlőkertek telepítésére alkalmatlanok. Annál fontosabb a szőlőbirtokosok részére egy oly oltványtelepet ismerni, amely a becskolozott oltványok öntözésére négy nagy vízművet állított föl, mely vízművek a száraz időszakban 24 órán belül (éjjel és nappal) három millió liter vizet szállítottak, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. Ez a küküllőmenti első szőlőoltványtelep Megyesen (tulajdonosa Caspari Frigyes.) A „Borászati lapok” Magyarország ezen ismert szaklapjának 47. száma egy „Oltványtelepek 1904.” című cikkben fölötté elismerőleg foglalkozik az említett teleppel és több fényképfelvételek mutat be, mely fényképek ezen telep oltványainak pompás fejlődését igazolják. A telepet, melynek illusztrált árjegyzéke előttünk fekszik és amely ezen árjegyzéket kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve megküldi, legjobb meggyőződéssel a legmelegebben ajánlhatjuk.

Nyilt-tér.*

Alólírott készségesen teszek eleget Hammermann Eszter ő n. azon kívánságának, hogy az általam hozzá írt levelemben írtétt visszavonom, a mi különben inkább téves felreertes volt.

Nagyenyed, 1905. február 15.

Miklós Endre.

* Ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírnagyár részvénytársaság

37/1905. véghr. szám.

Árverési hirdetés.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-városi kir. törvényszék 1904. évi Sp. VII. 261/3 számú végzése következtében dr. Mihály József ügyvéd által képviselt Neumann M. ezég javára László József ellen 66 kor. s jár. erejéig 1904. évi december hó 29-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfogalt és 3900 kor. becsült következő ingóságok, n. m. összes házibitorok és egy rövid zongora nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. járásbírószék 1904. évi V. 279/3 számú végzése folytán 66 kor. tőkekövetelés, ennek 1904. évi április hó 15. napjától járó 5% kamatai, 1/10% váltódíj és eddig összesen 46 kor. 40 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig, Marosújvárt, végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1905. évi február hó 22-ik napjának d. e 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Marosújvárt, 1905. évi január hó 23. napján.

Dergán János,

kir. bír. végrehajtó.

590 1—1

Sz. 4155—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, miszerint a nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság végrehajtató részére 200 kor. tőke, ennek 1900. évi október hó 17. napjától járó 8% kamatai, 40 kor. 10 fillér eddigi már megállapított, ugy a jelenlegi 12 koronában meghatározott és az ezután felmerülő költségek, valamint az 1881. évi LX. t.-cz. 167. §-a alapján esatlakoztatott végrehajtató marosújvári takarékpénztár részvénytársaság 200 kor. tőke követelése és járulékaik behajtása végett Máté János m. sülyei lakos végrehajtást szenvedett ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosújvári kir. járásbírósg területéhez tartozó Magyarsülye község határán fekvő, a 87 sz. tkjvben felvett A + 38-40. 42-53. r. sz. ingatlanokból Máté János nevében álló 1/2-ed rész

jutalékra és pedig: a 38 r. sz. 926 hr. sz. rét 1/2-ed részére 44 kor., a 39 r. sz. 928 hr. sz. rét 1/2-ed részére 44 kor., a 40 r. sz. 3130 hr. sz. rét 1/2-ed részére 28 kor., a 42 r. sz. 2082 hr. sz. szőlő 1/2-ed részére 89 kor., a 43 r. sz. 367-370. 404, 405. hr. sz. belsőség fele részére 612 kor., a 44 r. sz. 1414 hr. sz. szántó fele részére 21 kor. 50 fillér, a 45 r. sz. 1458 hr. sz. szántó fele részére 40 kor. 50 fill., a 46 r. sz. 1472, 1463 hr. sz. szántó fele részére 15 kor., a 47 r. sz. 1525 hr. sz. szántó fele részére 39 kor., a 48 r. sz. 1761 hr. sz. szántó fele részére 15 kor., a 49 r. sz. 2094, 2095. hr. sz. szántó fele részére 91 kor., az 50 r. sz. 2556-2559. hr. sz. szántó fele részére 24 k., az 51 r. sz. 2613, 2614 hr. sz. szántó fele részére 43 kor., az 52 r. sz. 3529, 3530 hr. sz. szántó fele részére 122 kor., az 53 r. sz. 3659, 3660, 3662, 3663, 3665, 3666 hr. sz. rét és szántó fele részére 100 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 146. §-a alapján elrendeli.

Az árverés megtartására határnapul 1905. évi április hó 15-ik napjának d. e. 10 órája Magyarsülye községben a község házához tüzetik ki, mely nyilvános árverésu a fennebb megjelölt ingatlanok, a kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik — a végrehataló kivételével — tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint tkvi. hatóság.

Marosújvárt, 1904. évi október hó 31-én.

Sólyom,
kir. járásbíró.

586 1-1

Sz. 3985—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a kir. kincstár végrehajtató részére 1103 kor. 25 fill. tőke, ennek esedékes 5% kamatai, 41 kor. 10 fillér eddigi már megállapított, ugy a jelenlegi 20 koronában meghatározott, és az ezután felmerülő költségek, valamint az 1881. évi LX. t.-cz. 167. §-a alapján esatlakoztatott végrehajtató nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság 900 kor. tőke követelése és járulékaik behajtása végett Farkas Benjámint és társait végrehajtást szenvedettek ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosújvári kir. bíróság területéhez tartozó Csongva község határán fekvő a 182 sz. tkjvben felvett s Farkas Benjámint, Farkas Fánit, Lénit, Lázárné Braun Rózát és Czitron Farkas gyám által képviselt Czitron Lajos, Róza, Vilma, Izsák és Záli kiskorúak nevében álló A + 1 r. sz. 664, 665 hr. sz. belsőségre 1060 kor., a 2 r. sz. 729, 732, 734. hr. sz. szántó és legelőre 1184 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 146. §-a alapján elrendeli.

Az árverés megtartására határnapul 1905. április hó 10-ik napjának d. e. 10 órája Csongva községben a község házához tüzetik ki, mely nyilvános árverésu a fennebb megjelölt ingatlanok a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik — végrehajtató kivételével — tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában jelzett óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, a vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Marosújvárt, 1904. évi október hó 24-én.

Sólyom,
kir. albiró.

585 1-1

Nagyenyeden, Kossuth Lajos utca (Magyar-
utca) 20. szám alatti

5 szobás lakás
1905. évi április hó 24-től kiadó.

Levélben értekezhetni:
özv. Vincze Dánielnével, Torda, Közép-u. 8.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozaport.

Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.



A Cozaport többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenzénvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőket mesélte: „Igen, én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten teljeseen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény becselenség és szegénység közepette eltem! De minék is meséltem volna azt másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképen irányítsa és otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudta varázsolni?”

Coza a családok ezreit békitette, ki ismét sok sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra, és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessék, hogy az egészségéért teljeseen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dep. 125.) 71. High Holborn. London W. C. Anglia.

6-52

Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendők.

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 szám.

Alapított 1870-ben.

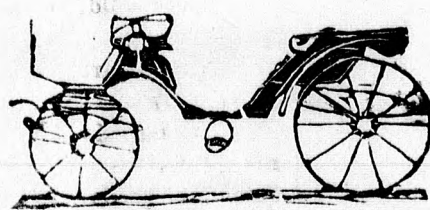
Árjegyzék ingyen.

Köcsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.

Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.

Vidéki megkeresésekre azonnal választunk.



* Beesés pártfogását tisztelettel kérve

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsik minden részét: kerekes, kovács, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak árban is. Főzselünk a jó, szolid munka jutányos árban.

255

TESZLER KÁROLY DIVATKERESKEDŐ

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 11. szám.

Karácsoni ajándékoknak:

Remek tennisz és sport flanelok 13, 16 kr.
Picket és atlasz barchettek 16, 19, 25, 33 kr.
Valódi francia flanelok 21, 26, 30, 38 kr.
Brassói és Gacsi posztók 29, 35, 46, 58 kr.
Cybelin keltnék 55, 63, 75, 90 kr.
Eredeti angol ruha kosztüm szövetek, 140 csm. [széles 50, 60, 70, 80, 90 kr.



Kartonok, zseftek, batistok 16, 19, 25 kr.
Férfi ingek finom schiffonból 95, 115 kr.
Öt réttü gallér 12 kr. — Kézleők 20 kr.
Len batist zsebkendők 4, 6, 10, 13, 15, kr.
Fegyhabban kötött harisnyák 15, 20, 25, kr.
Triokó alsó ruhák, Ágy- és asztalterítők, Paplanok, Szőnyegek, Fügönyök, kávésabroszok és még sok fel nem sorolható cikk-
kek olcsó árakban.

502 9-52

KOSCHITZ G.
zongora készítő
és hangoló
Kolozsvár, Emke-tér 3. sz.

Javításokat és hangolásokat jutányos árban elfogadok. Megrendelések vidéken is pontosan eszközöltetnek. Saját készítésű

Pianinok

700 kor. szállítatnak. — Egy-zeri hangolás 6 korona. Ott tartózkodásom alatt oda rendelésre külön 24 korona. 51 15-104

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtás és előzékeny eljárása révén kitünő hírnevű

„Nagyszabeni földhitelintézet“

részéről

Ingatlan jelzálog kölcsönök
„kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálataimra legyek.

Barminemű felvilágítását, utbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálók

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai végre-gesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő esábitó hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénzügyintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt veszít és minden esetben, akár eredményes akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Férfi szabó terem.
Alapított 1889-ben.

IZSÁK MÓR Kolozsvárt.
Mátyás király-tér 19. Emelet.

Van szerencsém értesíteni a n. é. vidéki közönséget, hogy nagybani hazai, angol és francia szövet raktáramban dus választékú és izléses kelméket tartok. Mérték utáni megrendeléseknek elég a mérték beküldése. Szolid és pontos kiszolgálás előre biztosítottatik.

Kiváló tisztelettel
503 10-52 **Izsák Mór.**

Férfi szabó terem.
Alapított 1889-ben.

IZSÁK MÓR Kolozsvárt.
Mátyás király-tér 19. Emelet.

Van szerencsém értesíteni a n. é. vidéki közönséget, hogy nagybani hazai, angol és francia szövet raktáramban dus választékú és izléses kelméket tartok. Mérték utáni megrendeléseknek elég a mérték beküldése. Szolid és pontos kiszolgálás előre biztosítottatik.

Kiváló tisztelettel

503 10-52

Izsák Mór.

~~~~~

~~~~~  
510 13-52

Figyelemre méltó! **Simon és Lőrincz cég női divat és kézművart üzlete** **KOLOZSVÁRT.** Wesselényi M. utca 15.

Az idény előrehaladottsága miatt az egész árukészletet mélyen leszállította, mely rendkívüli alkalomra felhívjuk a t. vevő közönség figyelmét. Először kerülnek: Gyöngyök, ruhák, blouze kelmek, Cybelinek, Selymek, Flaunelek, Barchetek és ruha csukák. **Nemkülömben figyelmükbe ajánljuk a női és férfi ruhák: szőnyeg, paplan, matrac, ág és asztal terítők, és függönyök: stb. Szolid és lelkiismeretes kiszolgálás! Vidékre mintákat kívánatra szívesen küldünk.** Tisztelettel **Simon és Lőrincz** divatkereskedők

Telefon 354. **SÁRGA JÁNOS** Telefon 354.
ékszerész-műtővös, egyházfelszerelési műintézete
Mátyás király-tér 13. **KOLOZSVÁR.**

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát arany ezüst és brilliáns ékszerekből.

Különlegességei: az erdélyi ötvösipar termékei diszmagyar ékszerek, antique boglárók, csattok, övek stb. — Ezüst evőeszközök, alpaca ezüst és bronz diszmuáruk, a berndorfi ezüst gyári lerakata. Valódi francia bronz disztárgyak.

Egyházfelszerelési cikkek: Kupák, serlegek, szentségtartók, Úrvacsora kelyhek stb.

Elvállal: ezüst és arany tárgyak készítését, antique ezüst tárgyak hű utánzását és azok tervszerinti készítését.

Készít: terrajzokat és költségvetésekkel szívesen szolgál.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

506 9-52



GERGELY ISTVÁN
esztergályos, asztalos és fafaragó
KOLOZSVÁRT.
Műipari üzlet Unió-u. 20. Műhely Monostori-út 70.

Műfaragászati és műipari üzletomban raktáron tartanak: lakberendezési cikkek, tajték, borostyán és osontarúk, különleges készítményű pipa és szipkárúk, tea és diszsztalkák, fali polczok, képkörök és fogasok, teke és billiárd készletek, klópli párnák és botokák, stikkelő rámak, sakk garnitúrák és dominók.

Megrendelhetők teljes lakberendezési fabutor cikkek, saját avagy adott rajzlapok után, valamint minden ez iparághoz tartozó fafaragászati cikkek műhelyemben saját felügyeletem alatt készülnek. 265 32-52

Vidéki rendelést és megkeresést azonnal elintézek.

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos **Ca p i Frigyes** Medgyes, Nagy-küküllő megye.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 535 6-20



Sajtó

károsítja, aki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi a

Triska J. zongora raktára
Kolozsvárt, Sétatér-u. (Saját ház.)

Zongorák, pianinok, harmoniumok és czimbalmok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becserezését, javítását helyben és vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható.

Ára 1100 korona.

509 9-52 **Bármikor megtekinthető.**

~~~~~

~~~~~  
510 13-52

Figyelemre méltó! **Simon és Lőrincz cég női divat és kézművart üzlete** **KOLOZSVÁRT.** Wesselényi M. utca 15.

Az idény előrehaladottsága miatt az egész árukészletet mélyen leszállította, mely rendkívüli alkalomra felhívjuk a t. vevő közönség figyelmét. Először kerülnek: Gyöngyök, ruhák, blouze kelmek, Cybelinek, Selymek, Flaunelek, Barchetek és ruha csukák. **Nemkülömben figyelmükbe ajánljuk a női és férfi ruhák: szőnyeg, paplan, matrac, ág és asztal terítők, és függönyök: stb. Szolid és lelkiismeretes kiszolgálás! Vidékre mintákat kívánatra szívesen küldünk.** Tisztelettel **Simon és Lőrincz** divatkereskedők

EGYEDÜLI CZÉGE SZAKMÁBAN A MELY NEM ÁRRAKAL, HANEM AZ ÁRU MINŐSÉGÉVEL ÉS A LEGJÓBB MUNKÁVAL VERSENYEZ.

Bajor Ignác
ANGOL FÉRFI SZABÓTERME

A legjobb szabással és csak kipróbált munkások lesznek üzletemben alkalmazva.

Legkisebb megpízások pontosan intézhetnek el.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér és Wesselényi u. sarok
(DR. HINTZ GYÖRGY-HÁZ)

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉZTÁR

ad jelzőkölcsönöket, felévi (tőket és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A.** 4 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f.
- B.** 5% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f.
- C.** 5 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.400 K.
- a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
- b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.
- D.** 5 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
- b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
- c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- E.** 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
- a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
- b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
- c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
- d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak házakra is adatnak; valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területéről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagynyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.



Viridetéseket!

felvesz a kiadóhivatalt!

a Könyvnyomda Részvénytársaság.

TÖRS ÉS ORMAI

TELEFON 324 sz. **mérnök-vállalkozók** TELEFON 324 sz.

műszaki irodája: Kolozsvárt, Mátyás király-tér 18., az első emeleten.

Vállalja: vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések berendezését,

lakó-házak, kastélyok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára. Fürdőszobák, gőzfürdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szagtalan kloettek, szivattyu-művek berendezését. — Készít mint különlegességet kutakból táplált házi vezetékeket. Raktáron vannak:

vas-, agyag-, és ólom-csövek, szivattyu- **Költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek** kutak, vízvezetési és csatornázási cikkek.

257 6 - 52

AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG MAROSVÁSÁRHELYT.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió korona.

Főkötelezettek: Nyárádszeredában és Marosvásáron.

Jelzőkölcsönöket nyújt 300 koronától kezdődőleg felévi tőketörlesztést és kamatot magába foglaló részletfizetések ellenében földbirtokra és nagyobb vidéki városokban levő házakra, a becsérték feléig.

10-től 65 évig terjedő időre 4 $\frac{1}{2}$ % alapkamattal. Magasabb kamatu előző kölcsönök convertáltatnak. Minden kölcsön a leggyorsabban: rendszeren két hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat és utalványokat a legolcsóbb kamatláb mellett. Elfogad betéteket könyvecskére vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előlegot ad értékpapírokra és betárolt terményekre is. Folyó számlai hitelt nyújt betáblázásra és más elfogadható biztosítéokra. Vásárol és elad értékpapírokat, külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat; teljesít tőzsdei megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket a bel- és külföldre.

Az intézet képviseli továbbá a legrégebb és legnagyobb biztosító intézetet a **Triestli Általános Biztosító Társaságot** (Assecurazioni Generali) és eszközöl tűz-, úveg- és jégtár, betörés elleni, továbbá élet- és baleset biztosításokat a legolcsóbb díj mellett.

222 82 - 52

Alapított 1865. évben.

BABOS SANDOR utóda HAJEK MIKSA

órás és ékszerész
Kolozsvár, Wesselényi Miklós u. 16.

Czélserű és divatos

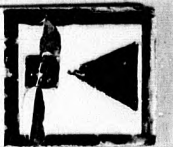
alkalmi ajándékok

Olcsó beszerzési forrás!

Vidéki megrendelők kedvezményben részesülnek.

Nem tetsző tárgyak 8 napon belül visszavételnek.

515 17-104



Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI

PORTLAND-CEMENT-GYÁR

BRASSÓBAN.

Salamon Géza

czipész

NAGYENYED, Főter 25. szám.
(Központi vendéglő-épület).

Készít a mai kor igényeinek megfelelő *uri-, női- és gyermek czipőket* a legjobb és legfinomabb anyagból. Ugy helybeli, valamint vidéki megrendeléseket gyorsan és rutinosan eszközöl: 274 26-104

SALAMON GÉZA czipész.

Czipőkenőcsök raktáron tartatnak!  Vevőimnek díjmentes czipőjavítás!

Uri divatüzlet Kolozsvárt.

Hasznos alkalmi ajándék-czikkék.

Férfi fehérművek, fehér és színes ingek, hálógépek, labravatók, gallérok, színes és fehér közelők, zsebkendők, harisnyák, harisnya-tartók, divatos színes és fehér mellények, kalapok, sapkák, keztük, sötétbottok és esőernyők. Dús választék legújabb nyak-kendőkben. Jäger és másnemű kötött alsó ingek és nadrágok. Kötött és bőr vadász mellények, harisnyák és kamaschenelek. Pénz, szivar és cigarett-tárczák, zsebkések, angol és francia illatszerek, szappannok, ruha és hajkefék és magyar gyártmányu legjobb fogkefék.

Alanti czikkék gyári áron, mivel tovább vezetve nem lesznek.

Utazó czikkék, kézi táskák, bőröndök, vadász kabátok és férfi topánok, plaidok és plüsch kocsitakarók.
Kiváló tisztelettel **Sándor Agoston és Társa**, KOLOZSVÁR, Mátyás király-ter. 505 9-52

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, gőgös és más alkalmi ajándékokat kérjen iratot, ingyen és bérmentve.

HATTYU GYÓCYSZERTÁR
altal Majna-Fran. Fert.

Nagyenyedi kiegészítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 120.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhitelű pénzüzetek részvényeire.
Vásárol és elad értékpapírokat.
Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket 1-4% közési díj mellett.
Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat az ő g nagysága szerint 5 1/2, 6, 6 1/2% mellett, kereskedelmi ártókat pedig 6% mellett számítól le.
Betétet közli kamatláb mellett fogad el.

Nyitv áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

A legolcsóbb és legkényelmesebb

mulatóhely az

„ORIENT”

szálloda Kolozsvárt,

kávéház és étterem.

Ferencz József-út 12 Telefon 462.

Merékelt árak mellett **kényelmes és tiszta szobák**, valódi és házilag kezelt **tiszta jó borok**, naponta friss kőbányai **sörök** és izléses hideg és meleg **ételek**, valamint italok kaphatók.

Igen alkalmas társas összejövetelekre és elfogad akadalmak és estélyekre megbízásokat jutányos árban. Kocsival beszálló vendégek lovainak jó meleg istálló és kocsiszin áll rendelkezésére. 501 8-52

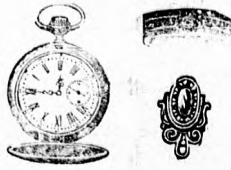
Tulajdonos: **Boday Mihály**.

Minden este jóhínevű cigányzene.

ŐSZI ALBERT

ékszerész és órász,
Kolozsvár,
Wesselényi M. utca 2. sz.

Óriási választék 14 karátos arany gyűrűkben, karékek, broschok, lánczok, függőkben, gyémánt és Brillíant-áukban, mindenemű zsebrákban.



Megrendeléseket utánvétellel eszközölök, nem tetszés esetén a tárgyat kiesérem vagy a pénzt levonás nélkül vissza küldöm.

Kérem a n. é. közönség szíves bizalmát Tisztelettel

Oszi Albert.

508 18-26

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt a már 6 év óta fennálló

fényképészeti műtermemet

újlag a legmodernebbül felszereltem. Különös figyelmbe ajánlom **platin, aquarell és olajfestményeimet**, melyekkel többszörösen kintüntetve lettem.

Gyermekfelvételekben egyedüli specialista vagyok.

Műtermem be van rendezve legszebb és alkalmi ajándékoknak legalkalmasabb **photo email képekre**, ugyintén **életnagyságu mellkép** nagytasokra, melyek bármily régi fénykép után készülnek.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek

A nagyérdemű közönség b. támogatását kerve, vagyok

tisztelettel

Csizhegyi Sándor,

fényképész.

19-104